

2015 m. vasario 12 d., ketvirtadienis

P8\_TA(2015)0040

**Humanitarinė krizė Irake ir Sirijoje, susidariusi dėl grupuotės „Islamo valstybė“****2015 m. vasario 12 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl humanitarinės krizės Irake ir Sirijoje, ypač susijusios su grupuote „Islamo valstybė“ (2015/2559(RSP))**

(2016/C 310/09)

*Europos Parlamentas,*

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Irako ir Sirijos,
- atsižvelgdamas į Užsienio reikalų tarybos išvadas dėl Irako ir Sirijos, ypač į 2014 m. gruodžio 15 d. išvadas,
- atsižvelgdamas į Tarybos 2014 m. rugpjūčio 30 d. išvadas dėl Irako ir Sirijos,
- atsižvelgdamas į Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai pareiškimus dėl Irako ir Sirijos,
- atsižvelgdamas į Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai 2015 m. vasario 6 d. bendrą komunikatą „Elementai ES regioninės strategijos Sirijos ir Irako, taip pat grupuotės „Islamo valstybė“ (arab. *Da'ish*) keliamos grėsmės klausimu“,
- atsižvelgdamas į JT Saugumo Tarybos rezoliucijas Nr. 2139 (2014), 2165 (2014) ir 2170 (2014) ir į JT žmogaus teisių tarybos rezoliuciją Nr. S-22/1,
- atsižvelgdamas į JT Nepriklausomos tarptautinės tyrimų Sirijos Arabų Respublikoje komisijos 2014 m. lapkričio 14 d. ataskaitą „Teroro valdžia. gyvenimas Sirijoje valdant ISIS“,
- atsižvelgdamas į JT Vaiko teisių komiteto 2015 m. vasario 4 d. paskelbtas antrą–ketvirtą periodines baigiamąsias ataskaitas Irako klausimais;
- atsižvelgdamas į JT Generalinio Sekretoriaus pareiškimus dėl Irako ir Sirijos,
- atsižvelgdamas į naujausius JT vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro António Guterreso pareiškimus dėl Sirijos ir Irako pabėgėlių padėties,
- atsižvelgdamas į 2014 m. rugsėjo 5 d. NATO aukščiausiojo lygio susitikimo deklaraciją,
- atsižvelgdamas į ES gaires dėl tarptautinės humanitarinės teisės, žmogaus teisių gynėjų ir religijos ar tikėjimo laisvės skatinimo ir apsaugos gaires,
- atsižvelgdamas į 2014 m. rugsėjo 15 d. Paryžiuje vykusios tarptautinės konferencijos taikos ir saugumo Irake klausimais išvadas,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Irako Respublikos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą ir į 2013 m. sausio 17 d. poziciją dėl šios partnerystės <sup>(1)</sup>,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 ir 4 dalis,

<sup>(1)</sup> Priimti tekstai, P7\_TA(2013)0023.

**2015 m. vasario 12 d., ketvirtadienis**

- A. kadangi Sirijoje užsitęsusi smurtinė krizė dėl B. al Assado režimo ir teroristų vykdomos prievartos virto precedento šių laikų istorijoje neturintio masto humanitarine katastrofa, per ją žuvo per 200 000 žmonių, daugiausia civilių, daugiau nei 7,6 mln. žmonių buvo perkelti šalies viduje, o Sirijos pabėgėlių, kuriems šalies viduje skubiai reikalinga pagalba, skaičius viršija 12,2 mln.; kadangi 211 500 asmenų vis dar yra apgulti: 185 000 – vyriausybės pajėgų ir 26 500 – opozicijos pajėgų; kadangi per 3,8 mln. Sirijos gyventojų pabėgo iš šalies – daugiausia į Libaną (1 160 486 asmenys), Turkiją (1 623 839 asmenys), Jordaniją (621 773 asmenys) bei Egiptą ir (arba) Šiaurės Afriką (160 772 asmenys);
- B. kadangi humanitarinė padėtis Irake, sukelta besitęsiančio konflikto ir teroristinės organizacijos „Irako ir Levanto islamo valstybė“ (arab. *Da'ish*), vykdomos prievartos bei represijų ir toliau sunkėja, daugiau nei 5,2 mln. asmenų yra reikalinga neatidėliotina humanitarinė parama, o daugiau nei 2,1 mln. Irako gyventojų yra perkelti šalies viduje; kadangi grupuotės „Irako ir Levanto islamo valstybė“ (arab. *Da'ish*) kontroliuojamose teritorijose gyvena 3,6 mln. žmonių, o 2,2 mln. jų reikia skubios pagalbos ir kadangi šiuos žmones ypač sunku pasiekti; kadangi Irakas taip pat priėmė daugiau kaip 233 000 Sirijos pabėgėlių;
- C. kadangi dauguma pabėgėlių ir šalies viduje perkeltų asmenų nėra registruoti, o neregistruoti gyventojai neturi teisės gauti ypač reikalingą humanitarinę paramą ir reikalingiausių apsaugos priemonių;
- D. kadangi teroristinė organizacija „Irako ir Levanto islamo valstybė“ (arab. *Da'ish*) vykdydama brutalią ir aklą prievartą užėmė Šiaurės Rytų Irako dalis, įskaitant antrą pagal dydį Irako miestą Mosulą ir kadangi buvo vykdomos masinės Irako piliečių egzekucijos, griežtas šariato įstatymų taikymas, sunaikintos šiitų, sufijų, sunitų, jazidų, kurdų ir krikščionių apeigų vietos ir šventovės, prieš civilius gyventojus vykdyti žiaurumai, ypač paveikę moteris ir vaikus;
- E. kadangi buvę Ba'athist kariškiai prisijungė prie grupuotės „Irako ir Levanto islamo valstybė“ (arab. *Da'ish*) ir kadangi pati armija yra kamuojiama šliaužiančios korupcijos ir politinio kišimosi, o tai kliudo veiksmingai reaguoti į grupuotės „Irako ir Levanto islamo valstybė“ (arab. *Da'ish*) veiklą;
- F. kadangi grupuotė „Irako ir Levanto islamo valstybė“ (arab. *Da'ish*) savo kontroliuojamoje teritorijoje steigia neteisėtus vadinamuosius šariato teismus, barbariškai, nežmoniškai ir žiauriai baudžiančius vyrus, moteris ir vaikus; kadangi grupuotė „Irako ir Levanto islamo valstybė“ (arab. *Da'ish*) yra paskelbusi baudžiamąjį kodeksą ir jame išvardyti nusikaltimai, už kuriuos baudžiama galūnių nukirsdinimu, užmėtymu akmenimis ir nukryžiuavimu; kadangi baudžiamieji asmenys kaltinami grupuotės ekstremistiškai interpretuojamos islamo šariato teisės pažeidimais arba tariamu neloyalumu;
- G. kadangi grupuotė „Irako ir Levanto islamo valstybė“ (arab. *Da'ish*) pradėjo sistemingas etninio valymo kampanijas šiaurės Irake ir Sirijoje, vykdo karo nusikaltimus ir šurkščiai pažeidžia tarptautinę humanitarinę teisę, įskaitant masines neteisėtas žudynes ir grobimus prieš etnines ir religines mažumas; kadangi JT jau yra informavusios apie tikslinius žudymus, priverstinį atvertimą į islamą, grobimus, prievartavimus, moterų grobimą ir prekybą jomis, moterų ir vaikų pavergimą, vaikų verbavimą savižudiškiems sprogdinimams, lytinį ir fizinį smurtą bei kankinimą; kadangi grupuotė „Irako ir Levanto islamo valstybė“ (arab. *Da'ish*) yra nusitaikiusi į tautines ir religines mažumas, įskaitant krikščionių, kurdų, jazidų, turkmenų, šabakų, kakajų, saabėjų ir šiitų bendruomenes, taip pat į daugybę arabų ir sunitų musulmonų;
- H. kadangi 2015 m. vasario 4 d. JT Vaiko teisių komiteto parengtoje ataskaitoje teigiama, kad grupuotės „Irako ir Levanto islamo valstybė“ (arab. *Da'ish*) kovotojai pagrobtus vaikus parduoda į sekso vergiją, o kitus nužudo, nukryžiuodami ar sudegindami gyvus; kadangi daugumą vaikų pabėgėlių ir šalies viduje perkeltų vaikų negali pasinaudoti galimybe siekti išsilavinimo;
- I. kadangi Sirijoje ir Irake grupuotė „Irako ir Levanto islamo valstybė“ (arab. *Da'ish*) pagrobė arba nužudė daugybę moterų ir vaikų; kadangi šios pagrobtos moterys ir mergaitės turimomis žiniomis buvo prievartaujamos arba patyrė seksualinį išnaudojimą, buvo verčiamos ištekti už kovotojų arba buvo parduotos į seksualinę vergiją; kadangi kai kurios moterys į vergiją buvo parduotos tik už 25 JAV dolerius; kadangi Irake jazidų moterims šiuo požiūriu kyla ypatinga grėsmė; kadangi akivaizdžiai trūksta integruotų paslaugų seksualinės ir reprodukcinės sveikatos bei kovos su smurtu dėl lyties srityje;

2015 m. vasario 12 d., ketvirtadienis

- J. kadangi panašu, kad pavojus gresia išsilavinusioms savo darbą išmanančioms moterims, ypač toms, kurios kandidatuoja rinkimuose į valstybines pareigas; kadangi pranešama, kad bent trims moterims teisininkėms įvykdyta mirties bausmė ir neseniai nužudyti keturi gydytojai Mosulo centre; kadangi tikimasi, kad 2015 m. kovo mėn. JT Vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuras (OHCHR) Žmogaus teisių tarybai pateiks ataskaitą, kurioje dokumentais pagrindžiami grupuotė „Irako ir Levanto islamo valstybė“ (arab. *Da'ish*) Irake įvykdyti žmogaus teisių pažeidimai; kadangi taikomasi į tikėjimo atsisakiusius asmenis ir jie susiduria su žiauria prievarta;
- K. kadangi lesbietės, gėjai, biseksualūs ir translyčiai (LGBT) asmenys kenčia nuo grupuotės „Irako ir Levanto islamo valstybė“ (arab. *Da'ish*) vykdomo smurto ir šios grupuotės yra žudomi ir tai vyksta visiškai nebaudžiamai; kadangi LGBT asmenų padėtis regione yra ypač opi, nes juos menkai remia šeimos ir bendruomenė, nėra valstybės apsaugos ir, kad jų saugumui pabėgėlių bendruomenėse ar tam tikrose juos priimančiose visuomenėse kyla grėsmė;
- L. kadangi labai reikalinga specifinė psichologinė pagalbos konflikto aukoms, įskaitant prievartavimų aukas; nėra teikiama;
- M. kadangi JT vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuras (UNHCR) pareiškė, kad beveik 50 % visų Sirijos pabėgėlių prarado namus ir 40 % pabėgėlių priversti kęsti standartų neatitinkančias gyvenimo sąlygas; kadangi, remiantis JT, trys iš keturių Sirijos gyventojų gyvena skurde, o darbo neturi daugiau kaip 50 % gyventojų; kadangi, nepaisant didelių atitinkamų vyriausybės pastangų, du trečdaliai Sirijos pabėgėlių Jordanijoje gyvena žemiau skurdo ribos ir 55 % pabėgėlių Libane gyvena reikalavimų neatitinkančiuose būstuose; kadangi priimančiose šalyse padaugėjo smurto prieš pabėgėlius ir jų diskriminavimo atvejų;
- N. kadangi Artimuosiuose Rytuose siaučia atšiauri žiema ir UNHCR padidino savo žiemą teikiamą pagalbą pradėjusi įgyvendinti 206 mln. JAV dolerių vertės žiemos planą, pagal kurį siekiama padėti milijonams pažeidžiamų šio regiono žmonių; kadangi, nepaisant dedamų pastangų, daugumai pabėgėlių tenka gyventi nebaigtuose įrengti pastatuose ir netinkamuose būstuose, kuriuose gyvendami jie kenčia minusinės temperatūros šaltį, gausų sniegą ir stiprų vėją; kadangi maždaug 740 000 šalies viduje perkeltų irakiečių glaudžiasi standartų neatitinkančiuose būstuose ir UNHCR imasi priemonių siekdamas žiemą padėti 600 000 perkeltųjų asmenų Irake;
- O. kadangi kylant temperatūrai didėja epidemijų, kylančių dėl blogų sanitarinių sąlygų ir ribotos prieigos prie tinkamo gerti vandens, pavojus, ypač kolektyvinėse bendruomenėse ir neoficialiose gyvenvietėse;
- P. kadangi UNICEF Sirijoje, Irake, Libane, Jordanijoje ir Turkijoje teikia žiemos pagalbą 916 000 iš 1,3 mln. kenčiančių vaikų; kadangi UNICEF ir Pasaulio maisto programa 2015 m. sausio mėn. pradėjo vykdyti paramos pinigais žiemos kampaniją siekdamas 41 000 pažeidžiamų pabėgėlių vaikų Zatario ir Azrako stovyklose aprūpinti po 14 Jordanijos dinarų, kad jų šeimos nupirktų jiems žieminių drabužių;
- Q. kadangi dėl tarptautinės finansavimo krizės 2014 m. gruodžio 1 d. Pasaulio maisto programoje turėjo būti laikinai sustabdyta ypač reikalingos pagalbos maistu sistema, skirta daugiau kaip 1,7 mln. Sirijos pabėgėlių; kadangi vykdančią Pasaulio maisto programą buvo surinkta 88 mln. JAV dolerių ir dėl to buvo galima pabėgėliams Libane, Jordanijoje, Egipte ir Turkijoje suteikti pagalbą maistu; kadangi Pasaulio maisto programos duomenimis 2,8 mln. Irako gyventojų šiuo metu reikalinga pagalba maistu; kadangi vien Pasaulio maisto programos veiklai Sirijoje ir regione nedelsiant reikia 214,5 mln. JAV dolerių, iš kurių 112,6 mln. JAV dolerių reikalingi pagalbos maistu poreikiams per artimiausius keturis mėnesius patenkinti;
- R. kadangi konflikto šalys pasinaudojo kolektyviniu gyventojų baudimu kaip karo ginklu ir grobė bei nelegaliai prekiaavo paramai skirtais produktais, tuo pažeisdamos Ženevos konvenciją;
- S. kadangi Komisijos duomenimis apie 276 000 pabėgėlių nelegaliai bandė patekti į ES teritoriją, iš kurių dauguma leidosi į pavojingą kelionę Viduržemio jūra; kadangi tarptautinių organizacijų duomenimis beveik 2 % pabėgėlių šios kelionės metu paskendo; kadangi nusikalstamos organizacijos pabėgėlius gabena „laivais-vaiduokliais“ autopilotu juos nukreipiant ES link; kadangi 2014 m. gruodžio 9 d. Ženevoje buvo surengta konferencija perkėlimo klausimais, kurios metu vyriausybės išsipareigojo priimti 100 000 pabėgėlių iš Sirijos; kadangi UNHCR duomenimis šio indėlio vis tiek nepakaks reaguojant į perkėlimo poreikius regione;

## 2015 m. vasario 12 d., ketvirtadienis

- T. kadangi ES ir jos valstybės narės skyrė daugiau nei 3,3 mlrd. EUR pagalbai ir atkūrimo paramai Sirijos gyventojams bei pabėgėliams priimančiose šalyse; kadangi vien 2014 m. ES ir jos valstybės narės buvo antros pagal dydį humanitarinės pagalbos teikėjos, skyrusios 163 mln. EUR; kadangi Irako vyriausybės prašymu buvo aktyvuotas Europos Sąjungos civilinės saugos mechanizmas; kadangi ES humanitariniais tikslais ES išleido daugiau lėšų nei buvo planuota ir kadangi keletas ES valstybių narių pažadėtos lėšos iš tiesų ne visada buvo pervestos;
- U. kadangi, nepaisant įvairių kreipimųsi, tarptautinei bendruomenei nepavyksta patenkinti sirų ir irakiečių bei pabėgėlius priglaidusių šalių poreikius; kadangi, pasak JT Generalinio Sekretoriaus padėjėjos humanitariniams klausimams Kyung-wha Kang, JT operacijoms trūksta finansavimo, nes iš reikiamų 2,3 mlrd. JAV dolerių gauta tik 39 % lėšų; kadangi UNHCR pareiškė, kad pagalbos teikimas tebėra svarbiausias prioritetas, bet kad ir toliau labai sudėtinga vykdyti veiksmus nurodytose teritorijose siekiant civiliams ir pabėgėliams suteikti pagalbą, kurioms jiems reikia; kadangi JT agentūros, dirbančios su humanitarinės paramos programomis, privalo užtikrinti labiau integruotą ir ekonomiškai veiksmingesnę metodiką reaguojant į visų gyventojų poreikius;
- V. kadangi tarptautinė bendruomenė privalo proporcingai reaguoti į karines pastangas, kuriomis siekiama palengvinti nuo konflikto kenčiančių civilių gyventojų kančias; kadangi konfliktui pasibaigus bus reikalingos teisingumo atstatymo ir susitaikymo priemonės, kaip vienas iš žingsnių kuriant įtraukią, atstovaujančią ir demokratinę vyriausybę;
- W. kadangi kai kurios valstybės narės teikia įrangą ir mokymo pagalbą teisėtoms Irako pajėgoms ir Kurdistanio regioninei vyriausybei (Peshmergū); kadangi kai kurios valstybės narės tiesiogiai dalyvauja koalicijos prieš grupuotės „Irako ir Levanto islamo valstybė“ (arab. *Da'ish*) kariniuose veiksmuose;
1. smerkia B. al Assado režimo, grupuotės „Irako ir Levanto islamo valstybė“ (arab. *Da'ish*) teroristų ir kitų džihado grupuočių Irake ir Sirijoje vykdomus žiaurius ir sistemingus plataus masto žmogaus teisių pažeidimus, įskaitant įkaitų žudymą bei bet kokią prievartą, vykdomą prieš asmenis dėl jų religinės arba etinės priklausomybės, tai pat prievartą prieš moteris ir LGTB bei interseksualius asmenis; dar kartą pabrėžia, kad teisė į minties, sąžinės ir religijos laisvę yra pagrindinė žmogaus teisė; smerkia neteisėtą vadinamųjų šariato teismų steigimą grupuotės „Irako ir Levanto islamo valstybė“ (arab. *Da'ish*) kontroliuojamoje teritorijoje; primena, kad visiškai smerkia kankinimus; reiškia savo palaikymą B. al Assado režimo, grupuotės „Irako ir Levanto islamo valstybė“ (arab. *Da'ish*) ir kitų džihado grupuočių žiaurumų aukoms ir ragina nedelsiant paleisti visus įkaitus; griežtai smerkia grupuotės „Irako ir Levanto islamo valstybė“ (arab. *Da'ish*) vykdomą vaikų išnaudojimą;
  2. išreiškia didėjančią susirūpinimą dėl prastėjančios humanitarinės ir žmogaus teisių padėties Sirijoje ir Irake ir dėl tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimų, ypač dėl grupuotės „Irako ir Levanto islamo valstybė“ (arab. *Da'ish*) sukilėlių veiklos;
  3. pabrėžia, kad Sirijoje vykstantis karas ir grupuotės „Irako ir Levanto islamo valstybė“ (arab. *Da'ish*) keliami grėsmė kelia didelį pavojų Irako ir Sirijos gyventojams, taip pat platesniam Artimųjų Rytų regionui; ragina ES priimti ir įgyvendinti visapusišką regiono strategiją, skirtą nugalėti grupuotę „Irako ir Levanto islamo valstybė“ (arab. *Da'ish*) ir bendromis jėgomis prisidėti prie humanitarinės krizės švelninimo ir konflikto Sirijoje bei Irake pabaigos; primena, kad norint koordinuoti visus veiklos aspektus ir remti priimančiąsias šalis, įskaitant ir saugumo, humanitarinę paramą, pagalbą plėtrai ir makroekonominę paramą, būtinas darnus atsakas; palankiai vertina kaimyninių šalių, priėmusių pabėgėlius, vaidmenį; pabrėžia, kad ES reikalinga strategija, kuri papildytų JT ir su grupuote „Irako ir Levanto islamo valstybė“ (arab. *Da'ish*) kovojančios koalicijos veiksmus ir pagal kurią būtų siekiama bendradarbiauti su regiono partneriais siekiant spręsti terorizmo finansavimo, ginklų tiekimo ir iš užsienio atvykstančių kovotojų srauto klausimus;
  4. pabrėžia, kad įvairios tautinių ir religinių mažumų grupės dešimtmečius taikiai gyveno Artimuosiuose Rytuose;
  5. remia pasaulinio masto prieš grupuotę „Irako ir Levanto islamo valstybė“ (arab. *Da'ish*) nukreiptą kampaniją ir džiaugiasi dėl koalicijos partnerių įsipareigojimo veikti kartu, siekiant bendros, įvairialypės ir ilgalaikės strategijos, skirtos kovai su grupuote „Irako ir Levanto islamo valstybė“ (arab. *Da'ish*); remia Jordanijos karaliaus tirtą ryžtą kovoti su grupuote „Irako ir Levanto islamo valstybė“ (arab. *Da'ish*); džiaugiasi, kad grupuotė „Irako ir Levanto islamo valstybė“ (arab. *Da'ish*) buvo nugalėta Sirijos Kobanio miestelyje; pabrėžia, kad parama šio regiono šalims kovojant su ekstremizmu ir kovos su terorizmo finansavimu priemonės turėtų būti šios strategijos dalis; taigi pabrėžia, kad vykdam bet kokią karinę grupuotės „Irako ir Levanto islamo valstybė“ (arab. *Da'ish*) kontroliuojamų teritorijų išvadavimo kampaniją turėtų būti griežtai laikomasi tarptautinės humanitarinės teisės ir tarptautinės žmogaus teisių teisės, kad nebūtų prarandama daugiau gyvybių ir duodamas pagrindas ekstremistinei darbotvarkei, taip pat neleisti kilti naujoms pabėgėlių ir šalies viduje perkeltų asmenų bangoms;

2015 m. vasario 12 d., ketvirtadienis

6. smerkia tai, kad grupuotė „Irako ir Levanto islamo valstybė“ (arab. *Da'ish*) ir jai artimos grupuotės naudoja ir eksploatuoja naftos telkinius ir su jais susijusią infrastruktūrą – taip grupuotė „Irako ir Levanto islamo valstybė“ (arab. *Da'ish*) gali nemenkai pelnytis – ir ragina visas valstybes pritarti JT Saugumo Tarybos rezoliucijoms Nr. 2161 (2014) ir 2170 (2014), kuriose smerkiama bet kokia – tiesioginė ar netiesioginė – prekyba su grupuote „Irako ir Levanto islamo valstybė“ (arab. *Da'ish*) ir jai artimomis grupuotėmis;

7. pabrėžia civilių asmenų apsaugos svarbą visapusiškos regiono strategijos apimtyje ir poreikį atskirti humanitarines pastangas nuo karinių bei kovos su terorizmu pastangų; pabrėžia ryšį tarp konflikto ir humanitarinės krizės sukeltų kančių bei radikalėjimo;

8. mano, kad, siekiant įveikti terorizmą Europos Sąjungoje, svarbiausia – įveikti teroristų ekstremistų grėsmę, kuri plinta Artimųjų Rytų ir Šiaurės Afrikos regione ir už jo ribų, kadangi ji faktiškai skatina vietinę radikalizaciją;

9. pakartoja savo susirūpinimą dėl to, kad prie grupuotės „Irako ir Levanto islamo valstybė“ (arab. *Da'ish*) sukilėlių prisijungia tūkstančiai iš užsienio atvykstančių kovotojų, įskaitant valstybių narių piliečius; ragina valstybes nares imtis reikiamų priemonių siekiant užkirsti kelią kovotojams išvykti iš savo šalies, kaip numatyta JT Saugumo Tarybos rezoliucijoje Nr. 2170 (2014), ir parengti saugumo tarnyboms ir ES agentūroms bendrą džihadistų stebėsenos ir kontrolės strategiją; ragina bendradarbiauti ES ir tarptautiniu lygmeniu siekiant imtis tinkamų teisinių veiksmų prieš bet kurį asmenį, įtariamą prisidėjus prie teroro aktų; ragina valstybes nares aktyviau bendradarbiauti ir keistis informacija tarpusavyje bei su ES įstaigomis;

10. palankiai vertina naująją ES strategiją „Elementai ES regioninės strategijos Sirijos ir Irako, taip pat grupuotės „Islamo valstybė“ (arab. *Da'esh*) keliamos grėsmės klausimu“, ypač jos 1 mlrd. EUR pagalbos paketą siekiant, pasak vyriausiosios įgaliosios ir pirmininko pavaduotojos, padėti atkurti taiką ir saugumą, per ilgai griaujamus terorizmo ir prievartos;

11. ragina tarptautinę bendruomenę teikti didesnę humanitarinę pagalbą ir paramą nuo krizės Irake ir Sirijoje nukentėjusiems žmonėms; ragina ES apsvarstyti galimybę surengti paramos teikėjų konferenciją; teigiamai vertina įsipareigojimus, kuriuos ES valstybės narės prisiėmė kaip didžiausios finansinės paramos teikėjos, ir jų pažadus ateičiai; ragina ES daryti spaudimą visiems paramos teikėjams, kad jie skubiai vykdytų pažadus ir įsipareigojimus; ragina ES didinti savo įnašą į JT humanitarinės paramos programas ir stiprinti savo bendradarbiavimą su tarptautinėmis organizacijomis;

12. pabrėžia, kad atsižvelgiant į precedento neturintį krizės mastą, milijonų Sirijos ir Irako gyventojų, kuriems reikalingi pagrindiniai produktai ir paslaugos, kančių palengvinimas turi būti ES ir visos tarptautinės bendruomenės prioritetas; smerkia nuolatinį trukdymą teikti humanitarinę pagalbą ir ragina visas konflikto šalis gerbti visuotines žmogaus teises, sudaryti geresnes sąlygas teikti humanitarinę pagalbą ir paramą visais įmanomais būdais, įskaitant pagalbos teikimą nepaisant valstybių sienų ir konflikto zonų, taip pat užtikrinti viso medicinos personalo ir humanitarinių darbuotojų saugumą, vadovaujantis įvairiomis šios srities JT Saugumo Tarybos rezoliucijomis;

13. ragina visas konflikto šalis laikytis tarptautinės humanitarinės teisės, užtikrinti, kad būtų apsaugoti civiliai, kad jie turėtų netrukdomą prieigą prie medicinos įstaigų ir humanitarinės pagalbos bei galėtų saugiai ir oriai išvykti iš tu teritorijų, kuriose vyrauja smurtas;

14. yra įsitikinęs, kad neatidėliotina humanitarinė pagalba ir apsauga turi būti neatsiejamos ilgalaikių strategijų dalys; šiomis strategijomis būtų siekiama sumažinti konflikto sukeltas žmonių kančias ir remti sugrįžusių, šalies viduje perkeltų moterų ir moterų pabėgėlių socialinės ir ekonominės teisės bei jų pragyvenimo galimybes, sustiprintas jų vadovavimas ir dalyvavimas, siekiant įgalinti šias moteris pasirinkti ilgalaikius sprendimus, kurie atitiktų jų poreikius; mano, kad reikia skirti dėmesį įvairių moterų ir vaikų grupių, kurios patiria įvairių ir tarpusavyje susijusių formų diskriminaciją, patiriamai specifinei rizikai ir konkreitiems poreikiams;

**2015 m. vasario 12 d., ketvirtadienis**

15. ragina Komisiją ir valstybes nares nedelsiant patvirtinti konkrečius veiksmus, siekiant spręsti moterų ir mergaičių padėties Irake ir Sirijoje problemas, užtikrinti jų laisvę ir pagarbą pagrindinėms jų teisėms, taip pat priimti priemones, kuriomis būtų vykdoma išnaudojimo, prievartos ir smurto prieš moteris ir vaikus, ypač priverstinio mergaičių ištekimo, prevencija; yra ypač susirūpinęs dėl išaugusios visų formų prievartos prieš moteris – jas grupuotės „Irako ir Levanto islamo valstybė“ (arab. *Da'ish*) nariai kalina, prievartauja, seksualiai išnaudoja ir pardavinėja;

16. ragina naujai išanalizuoti prieigos prie švietimo problemas, atsižvelgiant į specifinius poreikius, kylančius dėl vykstančio konflikto;

17. ragina ES ir valstybes nares visapusiškai naudotis ES gairėmis dėl lesbiečių, gėjų, biseksualių, translyčių ir interseksualių asmenų (LGBTI) Irako ir Sirijos atžvilgiu;

18. ragina tarptautines humanitarines agentūras, veikiančias Irane ir Sirijoje, įskaitant JT agentūras, suaktyvinti medicinines ir konsultavimo paslaugas, įskaitant psichologinę pagalbą ir paramą perkeltiesiems asmenims, pabėgusiems nuo grupuotės „Irako ir Levanto islamo valstybė“ (arab. *Da'ish*) puolimų, ir ypatingą dėmesį skirti labiausiai pažeidžiamoms grupėms, t. y. patyrusiems seksualinę prievartą asmenims ir vaikams; ragina teikti finansinę paramą ir sukurti programas, skirtas visapusiškai spręsti medicininius ir (arba) psichologinius bei socialinius vykstančio konflikto seksualinio smurto ir smurto dėl lyties aukų poreikius;

19. ragina visas valstybes nares paspartinti daugėjančių iš konflikto zonų bėgančių pabėgėlių prieglobsčio prašymų nagrinėjimą; ragina ES spręsti dažnai mirtinų kelionių Viduržemio jūra klausimą ir įgyvendinti koordinuotą strategiją, kuria būtų siekiama gelbėti gyvybes, ir teikti paramą valstybėms narėms, prie savo krantų susiduriančioms su didžiausiu nelegalių migrantų ir prieglobsčio prašytojų srautu;

20. dar kartą griežčiausiai smerkia Sirijos režimo prieš savo gyventojus vykdomus nusikaltimus, įskaitant cheminių ir padegamųjų ginklų naudojimą prieš civilius, masiškus nesankcionuotus sulaikymus ir apgulties strategiją, kurią vykdančios badajantys gyventojai priversti pasiduoti;

21. pabrėžia, kad neproporcingas atsakas į nestabilumą Sirijoje sudarė sąlygas grupuotės „Irako ir Levanto islamo valstybė“ (arab. *Da'ish*) suklestėti; reiškia susirūpinimą dėl vis aktyvesnio islamo ekstremistų grupuočių ir iš užsienio atvykstančių kovotojų dalyvavimo konflikte Sirijoje; pabrėžia, kad ilgalaikiam sprendimui užtikrinti reikalingas politinis pereinamasis laikotarpis – Sirijos vadovaujamas įtraukus 2012 m. birželio mėn. Ženevos komunikatu paremtas politinis procesas, kurį paremtų tarptautinė bendruomenė; ragina ES šiuo tikslu imtis diplomatinės iniciatyvos; teigiamai vertina ir remia JT specialiojo įgaliotinio Sirijai Staffano de Misturos darbą ir jo pastangas siekiant, kad būtų išaldytos įtemptos kovos miestų centruose, įskaitant Alepo miestą;

22. ragina visus regiono veikėjus prisidėti deeskaluoti padėti Irake ir Sirijoje;

23. ragina naują Irako vadovybę veikti įgyvendinant savo išipareigojimo sukurti įtraukią vyriausybę, atstovaujančią teisėtiems interesams ir besirūpinančią visų Irako gyventojų būtiniausiais humanitariniais poreikiais; ragina Irako valdžios institucijas ir tarptautinę bendruomenę susilaikyti nuo keršto veiksmų prieš šiuo metu grupuotės „Irako ir Levanto islamo valstybė“ (arab. *Da'ish*) kontroliuojamų teritorijų civilius sunitus išvadavus šias teritorijas nuo minėtosios grupuotės; pabrėžia, kad Irako vienybė, suverenumas ir teritorinis vientisumas nepaprastai svarbūs šalies ir regiono stabilumui ir ekonominiam vystymuisi;

24. teigiamai vertina Komisijos Humanitarinės pagalbos ir civilinės saugos generalinio direktorato (ECHO) biuro, įsikūrusio Kurdistanio regione Irake sostinėje Erbilyje, pastangas sprendžiant padėties šiame regione problemas; pabrėžia, kad būtina geriau koordinuoti ECHO ir Komisijos Tarptautinio bendradarbiavimo ir vystymosi generalinio direktorato (DEVCO) veiklą siekiant kiek galima geriau ir veiksmingiau padėti kenčiantiems gyventojams;

2015 m. vasario 12 d., ketvirtadienis

25. palankiai Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai Fredericos Mogherini pranešimą dėl ES biuro atidarymo Erbile ir ragina, kad šio biuro atidarymas regione užtikrintų didesnę ES veiksmų veiksmingumą ir matomumą, įskaitant geresnę humanitarinės pagalbos ir paramos vystymuisi koordinavimą; ragina sustiprinti ES biurą Gaziantepo mieste Turkijoje;
26. pritaria Žmogaus teisių tarybos prašymui Jungtinių Tautų vyriausiajam žmogaus teisių komisarui skubiai siųsti misiją į Iraką, kad būtų ištirti grupuotės „Irako ir Levanto islamo valstybė“ (arab. *Da'ish*) ir susijusių teroristinių grupuočių įvykdyti tarptautinių žmogaus teisių pažeidimai ir nustatyti tokių pažeidimų faktai ir aplinkybės, siekiant išvengti nebaudžiamumo ir užtikrinti visapusišką atsakomybę;
27. tebėra įsitikinęs, kad, neužtikrinus atskaitomybės už konflikto metu visų šalių įvykdytus nusikaltimus, ypač dėl religinių ar etninių priežasčių, tvari taika Sirijoje ir Irake neįmanoma; pakartoja savo raginimą asmenis, kurie įtariami Sirijoje ir Irake įvykdę nusikaltimus žmonijai, perduoti Tarptautiniam baudžiamajam teismui ir remia visas su tuo susijusias iniciatyvas, pvz., vykdomas pasitelkiant JT Saugumo Tarybą;
28. ragina visas konflikto šalis vietoje taikyti vienodas atskaitomybės priemones ir užtikrinti prieigą prie teisinės paramos visoms plačiai paplitusių pažeidimų aukoms; laikosi nuomonės, kad ypač svarbu užtikrinti civilių asmenų saugumą, kurie užspeisti smurto ir negali patekti į saugias vietas arba negali gauti gyvybei išsaugoti svarbios humanitarinės paramos;
29. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, Tarybai, Komisijai, ES specialiajam įgaliotiniui žmogaus teisių klausimais, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Irako vyriausybei ir Atstovų Tarybai, Kurdistano regioninei vyriausybei, Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui, Jungtinių Tautų žmogaus teisių tarybai ir visoms konflikto Sirijoje šalims.
-